

## امام زمان علیه السلام - دعای ندبه

بوسیله درس هایی از قرآن

پنجشنبه، ۲۰ فروردین ۱۳۶۶

تاریخ پخش: ۶۶/۰۱/۲۰

### بسم الله الرحمن الرحيم

ایام اول سال است. نیمه‌ی شعبان است. می‌خواهم راجع به دعای ندبه صحبت کنیم.

#### ۱- شرح دعای ندبه:

اصل دعای ندبه دعایی با سند محکم است که مربوط به یک قرن و دو قرن قبل نیست. در طول تاریخ می‌خوانده‌اند و محققین علامه شوشتری، آیت الله صافی، تحقیقات مهمی درباره سند دعای ندبه کرده‌اند. سند آن محکم است.

دعای ندبه یک سوز است. یک شور است. یک عشق است. شما اگر یکی از بچه‌های منحرف باشد چقدر می‌نشین؟ اگر بچه‌ای را از دست بدهی، می‌سوزی و زمزمه می‌کنی. دعای انقلابی و سیاسی است. همه‌اش زنده باد و مرده باد است. ما این دعا را بررسی می‌کنیم. در این دعا اول اینکه گزینش خدا مطرح است. خدا چه کسانی را پیغمبر می‌کند؟ چه کسانی اولیای خدا می‌شوند؟ بعد مسئله خط انبیاء مطرح می‌شود. بعد مقام پیامبر اکرم را مطرح می‌کند. بعد مزد رسالت را مطرح می‌کند. بعد مسئله امامت را مطرح می‌کند. بعد می‌آید می‌گوید: مهدی کجاست. در ضمن اینها اشاره‌ای به جنایات تاریخ دارد. این تابلوی دعای ندبه است. ندبه به معنی گریه است. یعنی جمع شویم و بسوزیم که چرا خط رهبری کج شد؟ مهدی کجاست؟ بخاطر نداشتن امام در طول تاریخ چقدر کلاه سر مردم رفته است؟ چرا باید طاغوت‌ها حاکم باشند این سوز دلی است که در دعای ندبه مطرح می‌شود. حدیث داریم حضرت مهدی علیه السلام در سجده هایش به ما دعا می‌کند.

#### ۲- نبوت و برگزیدگان الهی در دعای ندبه:

خدایا پیغمبر فرستادن یک مسئله نیست. سنت خداست. جرقه نیست. جریان است. بعضی کارها جرقه است. یعنی یکبار می‌شود و یکبار نمی‌شود. در بهار سبز شدن درختها جریان است. فرستان انبیاء هم جریان است. منتهی چه کسی پیامبر می‌شود؟ «بَعْدَ أَنْ شَرَطَتْ عَلَيْهِمُ الزُّهْدَ فِي دَرَجَاتِ هَذِهِ الدُّنْيَا الدِّنْيَةِ» (بحار الانوار، ج ۹۹، ص ۱۰۴) خدایا هرکس را می‌خواهی به او مقام بدهی زهد را شرط آن می‌کنی. امام

حسین زیر سم اسب، قبول است؟ بله قبول است. مهدی جان، دربه دری قبول است؟ بله قبول است. شرط می‌کنی که باید مقاومت کنی. تو هم علم داری که اینها به شرطشان وفا می‌کنند.

پس بی‌خود کسی امام نمی‌شود. خداوند وقتی می‌خواهد به حضرت ابراهیم درجه بدهد بعد از هر امتحانی یک درجه به او می‌دهد. از بچه بگذرد! قبول شدی. هر مقام معنوی بعد از یک آزمایش الهی است. «فَبَعْضُ أَسْكَنَتْهُ جَنَّكَ إِلَى أَنْ أَخْرَجْتَهُ مِنْهَا» (بحار الانوار، ج ۹۹، ص ۱۰۴) اشاره به تاریخ حضرت آدم است که به بهشت رفت و بخاطر گندم خوردن از بهشت خارج شد. «وَبَعْضُهُمْ حَمَلَتْهُ فِي فُلْكَ» (بحار الانوار، ج ۹۹، ص ۱۰۴) اشاره به حضرت نوح است که عده‌ای را که ایمان آورده بودند به کشتی آمدند و نجات پیدا کردند و عده‌ای هم از کفار در آب غرق شدند. «وَبَعْضُ اتَّخَذَتْهُ لِنَفْسِكَ خَلِيلًا» (بحار الانوار، ج ۹۹، ص ۱۰۴) بعضی هم مثل ابراهیم امتحان‌های الهی را خوب جواب دادند. مقام خلیل الهی را گرفتند. «وَبَعْضُ كَلَّمَتْهُ مِنْ شَجَرَةٍ تَكْلِيًا» (بحار الانوار، ج ۹۹، ص ۱۰۴) بعضی هم مثل حضرت موسی که خداوند با او حرف زد و کلیم الله شد یعنی همدم و هم کلام با خدا «وَبَعْضُ أَوْلَدَتْهُ مِنْ غَيْرِ أَبٍ» (بحار الانوار، ج ۹۹، ص ۱۰۴) یعنی بعضی هم بدون پدر که حضرت عیسی از مریم به دنیا آمد. چرا انبیاء آمدند؟ هر پیغمبری یک مدتی دارد چرا؟ «إِقَامَةً لِلدِّينِ» می‌خواستند قوانین خدا را بیاورند و نگذارند قانون دیگری مطرح شود. «وَحُجَّةً عَلَى عِبَادِكَ» آمدند تا حجت بر مردم باشند. یعنی مردم بدانند که خودشان را مثل چه کسی درست کنند. «وَلِيًّا يَزُولُ الْحَقُّ عَنْ مَقَرِّهِ» (بحار الانوار، ج ۹۹، ص ۱۰۴) انبیاء آمدند تا حق از مدار بیرون نرود. یعنی همیشه چراغ حق روشن باشد. «وَيَغْلِبَ الْبَاطِلُ» انبیاء آمدند تا باطل مغلوب بشود. «وَيَغْلِبَ الْبَاطِلُ عَلَى أَهْلِهِ وَلِيًّا يَقُولُ أَحَدٌ لَوْ لَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا مُنْذِرًا» (بحار الانوار، ج ۹۹، ص ۱۰۴) خداوند انبیاء را فرستاد تا روز قیامت مردم نگویند: ما راه حق را تشخیص نمی‌دادیم. باید یک کسی را بفرستی تا راه را به ما نشان بدهد. تا ما راه را گم نکنیم.

### ۳- دعای ندبه و پیامبر اکرم ﷺ:

این قسمت از دعای ندبه پاسخ نیاز بشر به هدایت انبیاء است. «إِلَى أَنْ ائْتَهَيْتَ بِالْأَمْرِ إِلَى حَبِيبِكَ وَنَحِيبِكَ» (بحار الانوار، ج ۹۹، ص ۱۰۴) قصه را به پایان بردیم تا رسیدیم به حضرت محمد ﷺ «سَيِّدَ مَنْ خَلَقْتَهُ» اشرف مخلوقات «وَصَفْوَةَ مَنْ اصْطَفَيْتَهُ» (بحار الانوار، ج ۹۹، ص ۱۰۴) بهترین برگزیده الهی «وَأَفْضَلَ مَنْ اجْتَبَيْتَهُ» (بحار الانوار، ج ۹۹، ص ۱۰۴) با فضیلت‌ترین منتخبین «وَأَكْرَمَ مَنْ اعْتَمَدْتَهُ» آبرومندترین انبیاء «قَدَمْتَهُ عَلَى أَنْبِيَائِكَ» از همه انبیاء مقدم است. «وَبَعَثْتَهُ إِلَى الثَّقَلَيْنِ مِنْ عِبَادِكَ» (بحار الانوار، ج ۹۹، ص ۱۰۴) پیغمبر

اسلام بر جن و انس مبعوث است. «وَأَوْطَأْتُهُ مَشَارِقَكَ وَ مَغَارِبَكَ» (بحار الانوار، ج ۹۹، ص ۱۰۴) تاریخ انبیاء را برای پیغمبر ما آوردی و پیغمبر ما را به معراج بردی. مشرق و مغرب عالم هستی را زیر پایش گذاشتی. به امام سجاد علیه السلام گفتند: چرا پیغمبر را به آسمان‌ها بردند؟ فرمود: برای اینکه آسمان‌ها به گرد خاک کفش پیغمبر متبرک بشود. خداوند پیغمبر را به معراج برد. «وَسَخَّرْتَ لَهُ الْبَرَقَ» (بحار الانوار، ج ۹۹، ص ۱۰۴) براق وسیله‌ای است که پیغمبر را به معراج برد. «وَعَرَجْتَ بِرُوحِهِ إِلَى سَمَائِكَ» (بحار الانوار، ج ۹۹، ص ۱۰۴) پیغمبر را به آسمان‌ها بردی. البته بعضی‌ها می‌گویند: اینجا «بِرُوحِهِ» یکی روح پیغمبر به معراج رفت. ما می‌گوییم: بشر با علم محدودش توانسته است هواپیما را به هوا بفرستد. پس خدای بشر هم انسان را بالا می‌برد. چیزی نیست. معراج جسمانی است. مثل اینکه می‌گوییم: «السلام علی الحسین و علی الارواح التی حلت بفنائک» یعنی سلام بر حسین علیه السلام و اجسادی که پیش او بوده‌اند. گاهی می‌گوییم: روح اما مراد ما از روح جسم است. «روحی له الفداء» یعنی همین جسم فدای تو بشود.

عوامل پیروزی پیغمبر «ثُمَّ نَصَرْتَهُ بِالرُّعْبِ» (بحار الانوار، ج ۹۹، ص ۱۰۴) یعنی دشمنان از آنها می‌ترسیدند. شاه همه چیزی داشت امام چیزی نداشت. اما از امام می‌ترسید. آدم وقتی به قلّه کوه می‌رود، کوه زیر پایش است اما باز هم می‌ترسد. «وَحَفَفْتُهُ بِجَبْرِئِيلَ وَ مِکَائِيلَ» (بحار الانوار، ج ۹۹، ص ۱۰۴) یعنی پیغمبر را به فرشته‌ها امداد کردی. «ثُمَّ جَعَلْتَ أَجْرَ مُحَمَّدٍ صَلَوَاتُكَ عَلَيْهِ وَ آلِهِ مَوَدَّتَهُمْ فِي كِتَابِكَ» (بحار الانوار، ج ۹۹، ص ۱۰۴) خدایا در قرآن گفتی: پیغمبر زحمت‌ها کشید. گفت: مزد من این است. دارم از دنیا می‌روم. مزد من این است. قانونی که آورده‌ام بعد از من اهل بیت را دوست داشته باشید. در خط اهل بیت باشید. پیغمبر ما مزد نمی‌خواست. این مزد پیغمبر هست. اما فایده‌اش جیب خودمان می‌رود. اگر پلیس گفت: مزد من این است که شما رانندگان از خطی که کشیده‌ام عبور کنید. مزد به جیب راننده می‌رود. اگر معلم گفت: مزد من این است که خوب درس بخوانی. خوب درس خواندن به نفع شاگرد است.

#### ۴ - دعای ندبه و جانشینی پیامبر صلی الله علیه و آله و معرفی علی علیه السلام:

«فَلَمَّا انْقَضَتْ أَيَّامُهُ» (بحار الانوار، ج ۹۹، ص ۱۰۶) عمر پیغمبر تمام شد. «أَقَامَ وَلِيُّهُ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ» (بحار الانوار، ج ۹۹، ص ۱۰۶) قبل از پایان عمرش علی بن ابیطالب علیه السلام را مطرح کرد. «صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمَا وَ عَلَى آلِهِمَا هَادِيَا» (بحار الانوار، ج ۹۹، ص ۱۰۶) قرآن می‌فرماید: هر امتی باید یک رهبر داشته باشند. حالا رهبرش یا پیغمبر یا امام «فَقَالَ وَ الْمَلَأُ أَمَامَهُ» (بحار الانوار، ج ۹۹، ص ۱۰۶) در غدیر خم فرمود: «مَنْ كُنْتُ مَوْلَاهُ فَعَلَيْهِ مَوْلَاهُ» فرمود: هر کس رهبری من را پذیرفته است قائم مقام من علی بن ابیطالب است. آنوقت یک

صفحه در مورد حضرت علی علیه السلام شروع به صحبت کردن می‌کند. «اللَّهُمَّ وَالِ مَنْ وَالَاهُ وَ عَادِ مَنْ عَادَاهُ» (بحار الانوار، ج ۹۹، ص ۱۰۶) یعنی خدایا هرکس علی را دوست دارد او را دوست بدار و هرکس با علی بد است او را دشمن بدار. «وَ أَنْصُرْ مَنْ نَصَرَهُ» (بحار الانوار، ج ۹۹، ص ۱۰۶) هرکس علی را نصرت می‌کند او را یاری کن. «وَ اخْذُلْ مَنْ خَذَلَهُ» (بحار الانوار، ج ۹۹، ص ۱۰۶) هرکس علی را خوار می‌کند او را خوار کن. می‌گوید: یا علی! من و تو از یک درخت هستیم. یا علی تو جانشین من هستی. همچنان که هارون جانشین حضرت موسی بود. یا علی علم و حکمتی که خدا به من داده پیش تو ودیعه هست. یا علی من شهر علم هستم. تو درگاه این شهر هستی. یا علی تو وصی من هستی. یا علی «لَحْمُكَ لَحْمِي» گوشت تو گوشت من است. «وَ دَمُكَ دَمِي» خون تو و خون من یکی است. «وَ سِلْمُكَ سِلْمِي» هرکس تو را بپذیرد من را بپذیرفته است. «وَ حَرْبُكَ حَرْبِي» هرکس روی تو شمشیر بکشد روی من شمشیر کشیده است. من و تو یکی هستیم. «وَ الْإِيْمَانُ مُحَالِطٌ لَحْمِكَ وَ دَمِكَ» (بحار الانوار، ج ۹۹، ص ۱۰۶) ایمان با گوشت و خون من ادغام شده است. همچنان که ایمان با گوشت و خون تو ادغام شده است. «لَا يَسْبِقُ بِقَرَابَةٍ فِي رَحِمٍ» هیچ کس از من به تو نزدیک‌تر نیست. «وَ لَا بِسَابِقَةٍ فِي دِينٍ» (بحار الانوار، ج ۹۹، ص ۱۰۶) در دین هیچ کس سابقه‌اش از تو بیشتر نیست. «وَ لَا يَلْحَقُ فِي مَنَقَبَةٍ» (بحار الانوار، ج ۹۹، ص ۱۰۶) در هیچ فضیلتی هیچ کس به پای تو نمی‌رسد. «يُحَذُّوْا حَذُوَ الرَّسُولِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِمَا وَآلِهِمَا» (بحار الانوار، ج ۹۹، ص ۱۰۶) پایت را جای پای رسول می‌گذاری. مو به مو دستورات من را عمل می‌کنی.

##### ۵- دعای ندبه و توجه به انحراف در مسیر امامت:

حالا این همه پیغمبر مردم را جمع کرد. فرمود: من مزد نمی‌خواهم. جز پیروی از اهل بیت! «لَمْ يَمْتَثِلْ أَمْرُ رَسُولِ اللَّهِ» (بحار الانوار، ج ۹۹، ص ۱۰۶) امر پیغمبر اطاعت نشد. امتثال نکردند. یعنی خطی را که پیغمبر ترسیم کرده بودند آن خط را کور کردند. امام‌ها همه هادی هستند. خط هدایت را کور کردند. «وَ الْأُمَّةُ مُصِرَّةٌ عَلَى مَقْتِهِ مُجْتَمِعَةٌ» (بحار الانوار، ج ۹۹، ص ۱۰۶) امت مصر بود که خط اهل بیت را کور کند. اجتماع کردند و تار و مار کردند. در خانه را آتش زدند. چند نفر قلیلی وفادار بودند. «فَقُتِلَ مَنْ قُتِلَ» (بحار الانوار، ج ۹۹، ص ۱۰۶) همه را کشتند. «وَ سُبِي مَنْ سُبِيَ» (بحار الانوار، ج ۹۹، ص ۱۰۶) بالای منبر به امیرالمومنین جسارت‌ها کردند. «وَ أَقْصَى مَنْ أَقْصَى» (بحار الانوار، ج ۹۹، ص ۱۰۶) بچه‌های اهل بیت را تبعید کردند. این‌ها که در امامزاده‌های روستاها هستند، اینها انقلابیونی بودند که زمان خلفا از ترس جانشان

بعنوان ناشناس فرار می کردند. «وَجَرَى الْقَضَاءُ لَهُمْ» (بحار الانوار، ج ۹۹، ص ۱۰۶) این همه سفارش کرده بود، اینچنین شد.

هزار و چهارصد سال است که انسان دستش از دست پدرش بیرون آمده است. انسانیت را از رهبر معصوم گرفتند. به رهبر طاغوت دادند. طاغوت هزار و چهارصد سال حاکم بود. بعد از این همه سال جمهوری اسلامی ناپایده امام است. یک چیزهایی خدا به ما داد. امام زمان عادل است. نمونه اش را دیدیم که رهبر انقلاب عادل است. مستضعفین می آیند حاکم می شوند. بچه بسیجی ها را دیدم که چه طور حاکم شدند. طاغوتی ها فرار کردند. ترسوها شجاع شدند و شجاع ها ترسو شدند. یعنی آن خورشیدی که ما منتظر او هستیم شمع اش را در جمهوری اسلامی دیدیم. «فَلْيُيَكِّ الْبَاكُونَ وَ إِيَاهُمْ فَلْيَنْدُبِ النَّادِبُونَ» (بحار الانوار، ج ۹۹، ص ۱۰۶) بیایید گریه کنید. بیایید ناله کنید. شما که برای تصادف ماشین و حلقه طلا و بچه و کفش و کلاه گریه می کنید، بیایید دور هم بنشینیم که خط معصوم و خط رهبری ساهاست که از دست انسانیت خارج شده است.

دعای ندبه یعنی جمع شویم و بگوییم: مرگ بر حکومت های طاغوت! دعای ندبه یعنی دعای اعتراض بر طاغوت های جهان و دعای انتظار و امید. منتظر حکومت حق! منتهی آدمی که منتظر مصلح است، باید خودش هم صالح باشد. کسی که منتظر تابستان است، زمستان نمی لرزد که چرا تابستان نیامد. بله! ما منتظر تابستان هستیم. اما زمستان باید بخاری را روشن کنیم. ما در شب منتظر روز هستیم. اما باید شب یک لامپی را هم روشن بکنیم. انتظار خشک و خالی نمی شود.

## ۶ - دعای ندبه و امامت صالحان و اوصاف مصلح:

جمع شویم ندبه کنیم. در فکر حکومت حق باشیم. اما در فکر تلاش هم باشیم. زمینه ساز آن حکومت هم باشیم. چون حضرت مهدی که بیاید می گوید: یک مقدار پولت را به آن فقیر بده. شما که الان یک پنجم نمی دهی، آن موقع یک سوم را هم نمی دهی.

«أَيْنَ الْحَسَنِ أَيْنَ الْحُسَيْنِ» (بحار الانوار، ج ۹۹، ص ۱۰۶) حسن کجاست که حاکم باشد؟ حسین کجاست که حاکم باشد؟ «أَيْنَ أَبْنَاءِ الْحُسَيْنِ» چرا بچه های امام حسین حاکم نیستند. «صَالِحٌ بَعْدَ صَالِحٍ» (بحار الانوار، ج ۹۹، ص ۱۰۶) با اینکه همه یکی پس از دیگری صالح بودند، چرا صالح ها رفتند؟ «وَصَادِقٌ بَعْدَ صَادِقٍ» چرا رهبران راستی نیستند و رهبران دروغی آمدند؟ «أَيْنَ السَّيِّئُ بَعْدَ السَّيِّئِ» (بحار الانوار، ج ۹۹، ص ۱۰۶) راه خدا چرا کور شد و راه باطل وصل شد؟ «أَيْنَ الْخَيْرَةُ بَعْدَ

الخَيْرَةِ» (بحار الانوار، ج ۹۹، ص ۱۰۶) خوب‌های جامعه چرا مطرح نیستند؟ بعد می‌گوید: مهدی جان چرا تو نیستی؟ بعد کارنامه امام زمان را می‌گوید که بیاید چه می‌کند؟ «أَيْنَ بَقِيَّةِ اللَّهِ الَّتِي لَا تَخْلُو مِنَ الْعِثْرَةِ الْهَادِيَةِ» (بحار الانوار، ج ۹۹، ص ۱۰۶) ای بقیه الله چرا نیستی؟ «أَيْنَ الْمَعْدُ لِقَطْعِ دَابِرِ الظُّلْمَةِ» (بحار الانوار، ج ۹۹، ص ۱۰۶) کمر ظلم را قطع می‌کند. «أَيْنَ الْمُتَنَظِّرُ لِإِقَامَةِ الْأَمْتِ وَ الْعُوجِ» (بحار الانوار، ج ۹۹، ص ۱۰۶) کجی‌ها را صاف می‌کند. «أَيْنَ الْمُرْتَجَى لِإِزَالَةِ الْجَوْرِ وَ الْعُدْوَانِ» جور و عدوان را از روی کره زمین از بین می‌برد. «أَيْنَ الْمُدَّخِرُ لِتَجْدِيدِ الْفَرَائِضِ» (بحار الانوار، ج ۹۹، ص ۱۰۶) واجبات و مستحباتی که از بین رفته است را دوباره زنده می‌کند. «أَيْنَ الْمُتَخَيِّرُ لِإِعَادَةِ الْمِلَّةِ وَ الشَّرِيعَةِ» (بحار الانوار، ج ۹۹، ص ۱۰۶) دینی که فراموش شده است را مطرح می‌کند. در کشورهای اسلام کجایش به اسلام می‌خورد؟ از اسلام چیزی جز اسم باقی مانده است؟ مثل ماشینی که تصادف کرده است و هیچ چیز از آن باقی نمانده است. اما هرکس بیاید می‌گوید: این ماشین است.

ای امام زمان کجا هستی تا بیایی اسلام واقعی را مطرح کنی؟ آنوقت می‌گوید: «أَيْنَ مُعِزُّ الْأَوْلِيَاءِ» (بحار الانوار، ج ۹۹، ص ۱۰۶) ای امام زمان بیا اولیاء را عزیز کن. چطور علمای ما زمان شاه در زندان بودند. بچه‌های انقلاب آمدند اینها را عزیز کردند. تو هم بیا همه انقلابیونی که در کشورها هستند، در زندان هستند، در دنیا بچه‌ها دلشان بنام حق می‌تپد. ولی طاغوت‌ها اینها را می‌گیرند و ذلیل می‌کنند. «وَمُذِلُّ الْأَعْدَاءِ» (بحار الانوار، ج ۹۹، ص ۱۰۶) بیا دشمنان را ذلیل کن. «این طالب بدم مقتول بکربلا» (اقبال، ص ۲۹۷) بیا انتقام خون حسین را بگیر.

«بنفسی انت» قربانت بروم. تو نیستی اما در جامعه هستی. امام زمان علیه السلام فرمود: من در جامعه شما هستم و به شما دعا می‌کنم. اگر نبود امدادهایی که ما به شما می‌کنیم دولت‌های ظالم شما را قورت می‌دادند. همینطور که چند تا شیعه هستید و همه دنیا دشمن شما هستند کاری نمی‌توانند بکنند. این برکات است. می‌شود حضرت مهدی علیه السلام را دید؟ بله! فقط باید چشم گناه نکند. حضرت مهدی که متکبر نیست. عارش نمی‌شود پیش ما بیاید. مگر گل عارش می‌شود که پهلوی خار باشد؟ ما باید خودمان را آماده کنیم. اگر ما شیشه باشیم نور از شیشه عبور می‌کند.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته